

Zpráva o činnosti Regionálního muzea v Chrudimi v roce 2015

1. Úvod

Regionální muzeum v Chrudimi je významnou kulturní institucí s nadregionální působností a charakterem. Již od svého založení tato instituce shromažďuje a zpracovává historii města Chrudim. Díky dlouholeté působnosti disponuje velmi bohatými a atraktivními sbírkami, jako například unikátní sbírkou plakátů Alfonse Muchy, zajímavou sbírkou regionálních uměleckých řemesel, starých a kramářských tisků, oponou ze starého chrudimského divadla atd. Regionální muzeum v Chrudimi bylo nadále příspěvkovou organizací Pardubického kraje.

Jednou z prioritních a mediálně propagovaných akcí muzea v roce 2015 bylo vystavení a následné restaurování staré chrudimské divadelní opony od Jana Kokeše z poloviny 19. století. Restaurátorem opony se na základě výběrového řízení stal akademický malíř Jiří Látal. Na opravu opony byla vypsána veřejná sbírka se zřízeným bankovním účtem a sbírkovými kasičkami, které jsou umístěny v prostorách muzea a chrudimského informačního centra. První fáze restaurování, která proběhla v roce 2015, byla hrazena příspěvkem zřizovatele, dotací ze Státního fondu kultury MK ČR a z daru starosty Města Chrudimi Mgr. Petra Řezníčka. Závěrečná fáze restaurování opony bude realizována v roce 2016.

Během roku 2015 řešilo muzeum finančně náročné opravy a modernizace techniky v hlavní muzejní budově. Byla provedena generální oprava výtahu, ústředny elektronické požární signalizace a jejích čidel. Ke konci roku došlo díky účelovým dotacím od zřizovatele k rozšíření kamerového systému ve výstavních prostorách a k modernizaci osvětlení výstavních místností v 2. patře hlavní budovy muzea. V rámci úspor tepelné energie byly vypracovány projekty tepelných úprav depozitárních budov v Rybičkově ulici čp. 10 a K Ploché dráze čp. 688, které budou realizovány v případě zisku finančních prostředků z vyhlášených dotačních programů.

V září 2015 se objevily problémy se statikou části depozitární budovy K Ploché dráze čp. 688. Na základě statického posudku, kde byl stav přístavby budovy označen jako „havarijní“, byly z tamních depozitářů vystěhovány sbírkové předměty a provizorně přemístěny do ostatních depozitářů. Z tohoto důvodu je pro badatele prozatím uzavřena sbírková regionální knihovna. Ing. M. Jelínek vypracoval projekt provizorního statického zajištění dřevěnými stojkami, který bude realizován v prvních měsících roku 2016.

V říjnu roku 2015 zaslalo Biskupství královéhradecké muzeu výpůjční smlouvy na 12 sbírkových předmětů (včetně gotických oltářů ze sbírky umění a obou graduálů z knihovny). O tato historicky cenná a restaurovaná díla již biskupství neúspěšně žádalo v předchozím roce v rámci tzv. církevních restitucí. Všechny tyto předměty jsou ve sbírkách muzea přesvědčivě doloženy archivními prameny již na přelomu 19. a 20. století, proto byla nepodepsaná výpůjční smlouva vrácena biskupství.

2. Provozní záležitosti muzea

2.1 Hospodaření muzea

Celkové výnosy muzea v roce 2015 činily 10 521 tis. Kč. Celkové příjmy tvořil především provozní příspěvek od zřizovatele 9 350 tis. Kč (88 %), účelové dotace z grantových programů MK ČR v celkové výši 108 tis. Kč. Vlastní výnosy činily 373 tis. Kč, z toho byly příjmy ze vstupného 138 tis. Kč, příjmy za provedené archeologické výzkumy 97 tis. Kč, tržby za prodané zboží 30 tis. Kč, ostatní příjmy z činnosti 109 tis. Kč, ostatní finanční výnosy – vrácená daň z příjmu 45 tis. Kč.

Celkové náklady činily 10 365 tis. Kč. Mandatorní výdaje představovaly 7 776 tis. Kč, což činí 74 % ze schváleného rozpočtu a 87,8 % z celkových nákladů RM v Chrudimi. Mzdové náklady byly vyčísleny částkami: mzdové náklady 4 082 tis. Kč, fond odměn 42 tis. Kč, ostatní osobní náklady 181 tis. Kč – celkem 4 263 tis. Kč. Odpisy majetku činily 700 tis. Kč, tj. 7,5 % z příspěvku na provoz.

Z fondu reprodukce investičního majetku byly v roce 2015 čerpány prostředky na pořízení DHM 623 tis. Kč. Povinný odvod do rozpočtu zřizovatele byl proveden v částce 375 tis. Kč. Fond RIM byl tvořen odpisy ve výši 700 tis. Kč, zůstatkem ve výši 142 tis. Kč a dotacemi zřizovatele ve výši 2 063 tis. Kč. Na opravu a údržbu budov bylo z provozních prostředků vynaloženo 642 tis. Kč.

2.2 Personálie

Rok 2015 byl v chrudimském muzeu rokem personálních změn. Ředitelka Mgr. Martina Vítková podala dne 3. dubna 2015 demisi na svoji funkci, její pracovní poměr byl ukončen k 30. červnu 2015. Po dobu nepřítomnosti ředitele muzea řídila organizaci ekonomka Naděžda Jungmannová. Nová ředitelka Mgr. Klára Habartová, která byla na základě výběrového řízení jmenována radou Pardubického kraje, nastoupila do funkce 1. září 2015. V průběhu daného roku se měnilo personální obsazení i organizační struktura muzea. Vedoucí provozně ekonomického oddělení se po Naděždě Jungmannové, která odešla do důchodu, stala Monika Lacinová. Účetní, interní auditorkou a pracovníkem ve styku s veřejností je od poloviny roku Bc. Anna Hovorková. Od 1. listopadu 2015 byla vedoucí sbírkového oddělení, pod které kromě odborných kurátorů nově spadají také konzervátoři, jmenována Mgr. Iva Kopecká. Výtvarnice muzea Lucie Zavřelová podala k 31. prosinci 2015 výpověď, grafické a výtvarnické práce budou v budoucnosti řešeny dodavatelsky. O toto ušetřené pracovní místo byl navýšen počet odborných kurátorů-historiků ve sbírkovém oddělení, na které přešel z pozice historika-archiváře Mgr. David Richter. Pracovní pozice historika-archiváře (zastupující po dobu rodičovské dovolené PhDr. Veroniku Lánskou) bude obsazena po vyhlášeném výběrovém řízení. Ke konci kalendářního roku byl snížen počet průvodkyň muzea o dvě zaměstnankyně. Náhradou za jejich částečné úvazky bylo vytvořeno místo dokumentátora archeologie, které bylo od 1. ledna 2016 obsazeno Bc. Michaelou Rohlenovou (zástup za rodičovskou dovolenou Mgr. Kateřiny Kovalčukové). Dokumentátor archeologie je řízen archeologem muzea PhDr. Janem Musilem, který je stejně jako pedagožka volného času (muzejní pedagog) přímo řízen ředitelkou muzea.

Muzeum zaměstnávalo v roce 2015 celkem 18 přepočtených zaměstnanců, fyzických 22 osob, dvě zaměstnankyně byly na rodičovské dovolené po celý rok. V organizaci pracovalo 9 vysokoškolsky vzdělaných zaměstnanců, 12 zaměstnanců vykonává ekonomické a obslužné agendy.

3. Péče o sbírkový fond

3.1 Akvizice

Sbírkový fond byl doplňován podle Sbírkotvorného programu RM v Chrudimi. Do programu DEMUS bylo za rok 2015 zapsáno 353 přírůstkových čísel, tj. 577 kusů předmětů. Vlastním sběrem bylo získáno do sbírek 415 kusů (255 př. č.) materiálů se vztahem k Chrudimsku (plakáty, letáky, pohlednice, pozvánky apod.). Dne 24. listopadu 2015 zasedal poradní sbor pro sbírkotvornou činnost, který projednal získání předmětů z odúmrťí, nákupy hraček, obrazů a papírových betlémů do sbírek muzea.

3.2 Evidence sbírkových fondů

Sbírkový fond RM v Chrudimi obsahoval k 31. 12. 2015 celkem 137 245 evidenčních sbírkových předmětů a souborů a je zapsán v centrální evidenci sbírek MK ČR pod evidenčním číslem sbírky MRU/002-05-06/132002 v celkem šesti podsbírkách: archeologie, etnografie, historie, knihovna, přírodovědná sbírka a výtvarné umění. Podle zákona č. 122/2000 Sb. a plánu inventarizací bylo inventarizováno 26 510 sbírkových předmětů nebo jejich souborů.

V roce 2015 došlo k přechodu na nový systém evidence z programu Demus (Microsoft Access) do on-line evidenčního systému sbírek Museion. Byla převedena data z podsbírek archeologie, historie, etnografie, výtvarné umění, přírodověda (částečně, pokračování převodu na začátku roku 2016). Převod dat nebyl bezztrátový a nadále se pracuje na odstranění chyb a doplnění evidence.

3.3 Ochrana a uchování fondu

Sbírkový fond muzea je chráněn podle vnitřních směrnic a řádů organizace. Všechny prostory všech budov muzea jsou vybaveny elektronickou zabezpečovací signalizací, budova sídla a budova depozitářů K Ploché dráze čp. 688 je vybavena protipožární elektronickou signalizací. Hlavní i depozitární budovy jsou vybaveny elektronickým monitorovacím systémem pro monitoring klimatického prostředí. V monitorovaných prostorách depozitářů, v expozičních a výstavních prostorách byla využívána zvlhčovací i vysoušecí technika, která reguluje výkyvy teploty a vlhkosti. Odborní kurátoři průběžně kontrolují stav sbírkového fondu při vlastní práci s fondem, při přípravě výstav, inventarizacích, systematické evidenci, poskytování badatelských služeb, zápůjčkách sbírek atd. Ve všech prostorách muzea, ve kterých se nacházejí sbírkové předměty, bylo v červnu 2015 specializovanou firmou provedeno ošetření sbírek proti škůdcům plynováním.

3.4 Restaurátorské a konzervátorské práce

Restaurování a konzervování fondu bylo prováděno převážně vlastními silami (kromě restaurování staré chrudimské divadelní opony a dvou obrazů Františka Müllera). V konzervátorském oddělení byly průběžně čištěny a ošetřovány nové přírůstky, předměty pro výstavy a předměty vybrané při inventarizacích. Celkově bylo třemi konzervátory zrestaurováno 149, zkonzervováno 342 kusů sbírkových předmětů. Z hlediska preventivní konzervace bylo v červnu 2015 provedeno plynování všech depozitářů, expozic a výstavních prostor dýmnicemi proti biologickým škůdcům a plísním. Průběžně byla prováděna kontrola uložených sbírkových předmětů a kontrola klimatických podmínek monitorovacím zařízením. Proběhla kontrola stavu dlouhodobě zapůjčených předmětů v Muzeu barokních soch, ve Státním zámku Slatiňany, v obřadní síni v Heřmanově Městci, na zámku v Nasavrkách, v Galerii Antonína Slavíčka v Kameničkách, a také kontrola průběhu restaurování chrudimské divadelní opony.

3.5 Vědecko- výzkumné práce

Odborní kurátoři muzea se zabývali 6 vlastními vědecko-výzkumnými úkoly, které byly průběžně plněny a jejich výsledky publikovány. Vlastní dlouhodobé vědecko-výzkumné úkoly:

- a) Fortifikační systémy a panská sídla na území okresu Chrudim
- b) Pozdně středověká keramika na Chrudimsku
- c) Druhá světová válka a Chrudim
- d) Šlechta v Chrudimi v předbělohorském období
- e) Staročeský věneček ve Vejvanovicích
- f) Inventarizace vegetace vybraných lokalit Chrudimi, zaměřeno na invazní druhy a vegetaci lomů

4. Odborná oddělení

4.1 Archeologie

V roce 2015 byla prováděna záchranná archeologická památková péče na území okresu Chrudim a s tím spojené služby ve smyslu zák. č. 20/1987 Sb. o státní památkové péči v platném znění. Celkem bylo realizováno 75 akcí záchranného charakteru; prováděny nedestruktivní archeologické průzkumy a zaměřování terénních relikvů v železnohorském prostoru (hrad Strádov, Oheb, ZSV Mazančí, archeologické situace v prostoru Včelákov-Majlant-Paseky). Do II. stupně evidence bylo převedeno 592 inv. č.; inventarizováno bylo 2 309 kusů a zdigitalizováno bylo 938 sbírkových předmětů.

4.2 Archiv

Vlastním sběrem bylo do sbírek získáno 415 kusů (255 př. č.) materiálů se vztahem k Chrudimsku (plakáty, letáky, pohlednice, pozvánky apod.); zpracována systematická evidence sbírek zapsaných do chronologické evidence v roce 2012 (699 ks); provedena inventarizace poloviny sbírky fotonegativů (12 304 sbírkových předmětů); oražena část chybějících karet tištěné systematické evidence (3 957 ks karet ve dvou verzích). V rámci ochrany sbírek byla provedena výměna obalů u části sbírky fotonegativů (50 ks), u části sbírky mincí (479 ks). Do konzervátorských dílen byly předány vybrané korodující mince (21 ks).

4.3 Etnografie a výtvarné umění

V dubnu 2015 nastala změna kurátora sbírky výtvarného umění, proběhl úklid depozitářů po stěhování v roce 2014 (neproveden bývalým kurátorem sbírky), předměty nově uloženy do regálů; průběžně zpracovávána systematická evidence sbírek zapsaných do chronologické evidence v roce 2012 (16 ks – podsírka výtvarné umění, 16 ks – etnografie), dále systematická evidence sbírek zapsaných do chronologické evidence před r. 2000 (porcelán, keramika – 54 ks, podsírka etnografie). Byla provedena inventarizace části sbírkového celku: podsírka výtvarného umění – plastiky, řezby (82 ks), obrazy (769 ks), podsírka etnografie – regál D10 – D21 (1 062 ks). Došlo k přepisu starších karet do PC (řada PK, podsírka etnografie – 440 ks, dokončen přepis této řady do PC).

4.4 Historie

V programu DEMUS zapsáno 353 přírůstkových čísel, tj. 577 kusů předmětů (převážně podsírka historie); přírůstková kniha 2014 byla vytištěna a svázána; dále příprava, realizace, administrativa pro poradní sbor pro sbírkotvornou činnost (jednání dne 24. 11. 2015); do systematické evidence převedeno 219 ks předmětů zapsaných do chronologické evidence r. 2012; prováděno pravidelné hlášení do Centrální evidence sbírek MK ČR; účast na schůzkách realizačního týmu projektu Evidenční systém a publikační portál muzejních sbírek Pardubického kraje (Museion). Zinventarizováno 2 084 ks vánočních ozdob.

4.5 Odborná, sbírková a regionální knihovna

Do fondu knihovny bylo zapsáno 40 svazků (do sbírkové knihovny 12 svazků, do odborné knihovny 28 svazků). Vyřizeno 12 žádostí o meziknihovní výpůjční službu. Vzhledem ke změně katalogizačních pravidel a dosud nerealizovanému upgradu programu Clavius nebyly odeslány žádné záznamy do Souborného katalogu ČR. Příprava na přechod z formátu UNIMARC na MARC21 (provedena analýza chybovosti dat, odstraňování chyb v katalogizačních záznamech), sepsána a odeslána žádost o poskytnutí dotace z podprogramu VISK3. Inventarizace části odborné knihovny (4 696 sv.) a sbírkové knihovny

(1 565 sv.). Ve spolupráci se SOkA Chrudim zdigitalizováno 25 ročníků regionálních novin. V programu Microsoft Access zkatologizovány kramářské tisky inv. č. 81–150.

4.6 Přírodověda

Hlavním zdrojem sbírkových předmětů v období od jara do podzimu byl systematický sběr přírodnin v terénu. U zoologických přírůstků se jedná o náhodný sběr v terénu (v současné době jsou dány na preparaci 3 savci – mládě prasete divokého, mládě lišky obecné, kuna lesní); dále provedena inventarizace podsbírký geologie – 1 639 ks; terénní průzkum zaměřen na geologicky významné lokality, spojen se sběrem vzorků hornin; tvorba databanky informací a fotografií získaných v terénu – fotografická dokumentace geologických lokalit (550 ks). Geologický a fotodokumentační materiál byl pořízen z přibližně 60 lokalit a jejich okolí.

5. Odborná činnost ve vztahu k odborné veřejnosti

5.1 Metodická činnost vůči organizacím Pk

Metodická pomoc byla poskytnuta Městskému muzeu ve Skutči při redeterminaci archeologické sbírky, Městskému muzeu v Chrasti při přípravě nové expozice. Probíhala aktivní spolupráce se stavebními úřady a úřady spojené s výkonem památkové péče v rámci výkonu archeologické památkové péče v okrese Chrudim (zejm. odb. školství a PP při MěÚ Chrudim v případech MPR Chrudim a hradů Košumberk, Rabštejnek, Žumberk). O provozu knihovny byla proškolená knihovnice Muzea loutkářských kultur v Chrudimi.

5.2 Zapojení do spolupráce s jinými subjekty

Muzeum průběžně spolupracovalo zejména s následujícími institucemi a sdruženími: muzea a galerie, Město Chrudim, Městská knihovna v Chrudimi, Archeologický ústav akademie věd ČR, Státní okresní archiv v Chrudimi, Správa CHKO Železné hory, Vodní zdroje Chrudim s.r.o., Společnost přátel Železných hor, občanské sdružení Boii v Nasavrkách, univerzity, spolky, občanská sdružení atd. Muzeum je členem Asociace muzeí a galerií ČR, archeolog muzea je členem Východočeské regionální archeologické komise, knihovnice je členkou Knihovnické komise AMG.

5.3 Badatelské služby

Badatelské služby byly muzejními pracovníky poskytovány žákům a studentům všech škol, badatelům z řad odborné i laické veřejnosti. Badatelské návštěvy a dotazy byly evidovány, podobně tak i badatelské listy. Celkem bylo zodpovězeno 236 badatelských dotazů (telefonicky, osobně a e-mailem).

5.4 Muzejní knihovna

Muzejní knihovna je evidována jako specializovaná knihovna na MK ČR pod evidenčním číslem 3036/2002. Obsahuje celkem 36 788 knihovních jednotek, skládá se ze sbírkové a odborné příruční knihovny. Je přístupná veřejnosti na základě předchozí domluvy. Vyřízeno bylo 35 badatelských dotazů, založeno 33 badatelských listů a zapůjčeno 623 svazků.

5.5 Pořádání konferencí, seminářů, úzce odborných přednášek

Muzeum bylo v dubnu pořadatelem krajského kola a v červnu národního kola Ekologické olympiády středních škol.

6. Aktivity ve směru k široké veřejnosti

6.1 Výstavní činnost muzea

V muzeu byly návštěvníkům přístupné 4 stálé expozice: Umělecké řemeslo, Mozaika z dějin regionu, Alfons Mucha – Plakáty a interiér Jana Kouly s expozicí lidového nábytku.

V roce 2015 muzeum připravilo celkem 15 výstav, z toho 8 vlastních a 7 ve spolupráci s jinými organizacemi, sběrateli či umělci. V rámci realizace vlastních výstav muzea bylo na základě 56 výpůjčních smluv vypůjčeno celkem 862 sbírkových předmětů od soukromých osob a institucí muzejního a galerijního typu (oproti tomu muzeum zapůjčilo 1063 vlastních sbírkových předmětů).

Výstavy byly realizovány ve výstavních sálech v přízemí, v přednáškové místnosti v přízemí, ve výstavních sálech a vestibulu 2. patra hlavní budovy muzea:

Světové mýty jinak (Přírodniny související s mytologiemi světa a draci k tomu) – Exponáty ze sbírek Tomáše Pavlíka (30. 1. – 29. 3. 2015)

Experimenty (Grafická tvorba – multimédia) (30. 1. – 15. 3. 2015)

Epizoda I (Sbírka ateliéru sochařství UMPRUM) (27. 3. – 10. 5. 2015)

Chrudim ve spárech říšské orlice (II. světová válka v Chrudimi) (27. 3. – 10. 5. 2015)

Pot šetří krev – Daniel Hlaváč (Fotografie z výcviků a misi 43. výsadkového praporu) (27. 3. – 2. 4. 2015)

Počátky letectví v Pardubickém kraji (1910–1948) (10. 4. – 14. 6. 2015)

150 let od vzniku muzejního spolku v Chrudimi (24. 4. – 23. 8. 2015)

Chrudim – brána Železných hor aneb Kameny se valí na Chrudim (22. 5. – 6. 9. 2015)

From Across the Pond - Sandra Bodwell Skodon (Malby americké umělkyně) (26. 6. – 30. 8. 2015)

Chrudimský papír (Výstava papírových modelů) (29. 8. 2015)

Cesta do minulosti (Archeologický výzkum při stavbě obchvatu Chrudimi v letech 2011-2013) (11. 9. – 22. 11. 2015)

Cesta světla – světelné technologie (Z archeologických a historických sbírek) (18. 9. – 15. 11. 2015)

Gustav Porš (Krajinář Vysočiny) (30. 10. 2015 – 3. 1. 2016)

Andělé... (Autorské cínované šperky a keramika Moniky Jaré) (20. 11. 2015 – 3. 1. 2016)

Návštěva v pekle aneb čert nikdy nespí (4.12. 2015 – 17. 1. 2016)

6.2 Publikační činnost muzea

Muzeum pokračovalo v tradici vydávání Chrudimského vlastivědného sborníku (19. ročník), který je tematicky zaměřen zejména na regionální historii a archeologii. S dvouměsíční periodicitou bylo vydáno 6 čísel již 24. ročníku regionálního časopisu Chrudimské vlastivědné listy. Společně s PhDr. Janem Frolíkem, CSc. byl archeologem muzea PhDr. Janem Musilem zpracován a následně vydán Katalog archeologických nálezů z hradu Košumberka. 1. díl. Kovové artefakty. K výstavě malíře Gustava Porše byl vydán doprovodný katalog. Odborní zaměstnanci muzea přispívali zejména do Chrudimského vlastivědného sborníku, Chrudimských vlastivědných listů a publikovali své příspěvky ve sbornících z odborných seminářů a konferencí.

6.3 Přednášková činnost

K výstavě Světové mýty jinak (Přírodniny související s mytologiemi světa a draci k tomu) - Exponáty ze sbírek Tomáše Pavlíka byly pořádány komentované prohlídky s dr. Pavlíkem. Jako doprovodný program výstavy Cesta do minulosti (Archeologický výzkum při stavbě obchvatu Chrudimi v letech 2011–2013) byl uspořádán tematický cyklus přednášek PhDr. J. Frolíka, CSc. a PhDr. J. Musila, který se podílel na přednáškové činnosti Městské knihovny v Chrudimi v rámci Univerzity třetího věku. K výstavě Počátky letectví

v Pardubickém kraji (1910–1948) připravila kurátorka Mgr. Iva Kopecká bohatý doprovodný program (přednášky, workshop, beseda).

6.4 Propagace, popularizace

Muzeum propagovalo svou činnost prostřednictvím vlastních internetových stránek www.muzeumcr.cz a Facebooku, rozesíláním plakátů a pozvánek na výstavy a doprovodné akce v digitální a tištěné podobě včetně výlepu na plakátovacích plochách po městě Chrudim. Vedení muzea spolu s odbornými pracovníky poskytovalo rozhovory týkající se restaurování staré chrudimské divadelní opony, jednotlivých výstav a doprovodných akcí médiím (Česká televize, Televize V1, Český rozhlas) a tisku (Chrudimský deník, Mladá fronta Dnes). Propagační materiály muzea byly také distribuovány do informačních center, kulturních institucí, škol atd. v rámci pardubického regionu.

6.5 Doprovodné akce

Úspěšně pokračovala spolupráce muzejní pedagožky se školami všech stupňů formou výukových programů, které byly připraveny k výstavám a stálým expozicím. Návštěvnickému ohlasu se těšily také praktické workshopy, například k výstavě Cesta do minulosti, na kterých si mohli jejich účastníci vyzkoušet například drátování nebo techniku výroby drátěných košil. Návštěvnický úspěšné byly programy vytvořené k Chrudimské muzejní noci, komentované prohlídky Chrudimí v rámci Dne otevřených památek apod.

6.6 Návštěvnost

V roce 2015 navštívilo muzeum téměř 10 tisíc návštěvníků (9 942 osob). Zájem veřejnosti byl jako každoročně zejména o akce s volným vstupem do muzea: Chrudimská muzejní noc (1 307), vernisáže (778), Den otevřených dveří (510), Stříbrná neděle (387), Štědrý den (55). Celkový počet neplaticích činil 4 516 osob (tj. 45 % z celkového počtu návštěvníků). Z platicích návštěvníků byla nejčetněji zastoupena skupina seniorů. Výukových programů pro školy se s pedagogickými doprovody zúčastnilo 799 dětí. V národním kole ekologické olympiády soutěžilo 39 studentů středních škol. V pořadí již 8. příměstský muzejní tábor absolvovalo 16 dětí. V rámci projektu Chrudim, město tří muzeí (ve spolupráci s Muzeem loutkářských kultur a Muzeem barokních soch) navštívilo muzeum 232 návštěvníků.

Mgr. Klára Habartová
ředitelka RM v Chrudimi